

2020-05-20 r.

Komunikat prasowy

Europejscy rolnicy i spółdzielnie rolnicze ostrzegają przed narażaniem strategicznych interesów UE w zakresie bezpieczeństwa żywnościowego, konkurencyjności rolnictwa i dochodów z działalności rolniczej

Komisja Europejska przedstawiła dzisiaj dwie bardzo ambitne strategie. Ich sukces zależy będzie od podmiotów działających w terenie: rolników, właścicieli lasów i ich spółdzielni. Przed podjęciem jakichkolwiek działań legislacyjnych należy przeprowadzić kompleksową, niezależną, wstępną ocenę skutków. Europejscy rolnicy, właściciele lasów i ich spółdzielnie potrzebują alternatyw, które umożliwią im osiągnięcie ambitnych celów bez niszczenia ich źródeł utrzymania i europejskiej gospodarki wiejskiej. Takie działanie na oślep zagrazi bezpieczeństwu żywnościowemu oraz konkurencyjności europejskiego rolnictwa i dochodom z działalności rolniczej - aspektem, na które kryzys COVID-19 już wywarł poważny wpływ.

Rolnictwo i leśnictwo mogą w dalszym ciągu przyczyniać się do osiągnięcia różnych celów UE jedynie z pomocą spójnej polityki oraz odpowiedniego finansowania. Do celów tych należą: zapewnianie bezpieczeństwa żywnościowego i żywności, dostawy surowców odnawialnych, tworzenie miejsc pracy na obszarach wiejskich, a jednocześnie wdrażanie praktyk przyjaznych dla różnorodności biologicznej i środowiska naturalnego oraz walka ze zmianą klimatu. Trudności gospodarcze będące wynikiem kryzysu COVID-19 pokazały nam, że UE nie może sobie pozwolić na działania zagrażające jej własnej produkcji żywności.

„Chcemy nadal kroczyć drogą ku rolnictwu bardziej przyjaznemu środowisku i więcej inwestować. Strategie te obrwały jednak błędną ścieżkę. Stanowią zmasowany atak na europejskie rolnictwo. Cele to nie rozwiązania. Aby rolnictwo było jeszcze bardziej produkcyjne, konkurencyjne i jeszcze wydajniej gospodarowało zasobami, potrzebujemy współpracy, a nie nowych wymagań. Co więcej, strategie te w niewystarczającym stopniu uwzględniają konieczne dostosowania wynikające z pandemii COVID-19. Nie można pozostawić rolników samych sobie z kosztami dalszej ochrony środowiska i klimatu. Doprowadziłoby to do przeniesienia większej części produkcji z UE do krajów trzecich, a przede wszystkim do porzucania ziemi przez wielu rolników w Unii.” - zadeklarował przewodniczący Copa, Joachim Rukwied.

STRATEGIA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ - Celem Komisji jest ustanowienie jak największej liczby obszarów chronionych, co doprowadzi do ograniczenia gruntów dostępnych pod produkcję rolną i leśną w UE. Oprócz potencjalnie wysokiego wskaźnika porzucania ziemi i surowszych ograniczeń w stosunku do niektórych obszarów już chronionych, 10%-owe wyłączenie gruntów z aktywnego użytkowania będzie miało poważne konsekwencje społeczno-gospodarcze i środowiskowe. Prawdopodobnie UE przerzuci wtedy swój ślad ekologiczny na

kraje trzecie i będzie wywierać jeszcze większą presję na najbardziej zróżnicowanych biologicznie regiony planety.

Pozytywne zachęty i oddolne procesy partycypacyjne są niezbędne, aby społeczność rolnicza UE wzięła pod uwagę i zaakceptowała tworzenie większej liczby obszarów chronionych. Każdy rodzaj ochrony lub środek powinien uwzględniać zrównoważoną gospodarkę gruntami, a także cechy regionalne i lokalne. Zamiast wprowadzania dodatkowej biurokracji i ograniczeń, musimy zachęcać do inwestowania w oparciu o innowacyjne i przystępne cenowo technologie oraz lepiej funkcjonujący, sprawiedliwszy łańcuch rolno-spożywczy.

W momencie oceny stanu różnorodności biologicznej należy pamiętać, że rolnictwo i leśnictwo nie mają wpływu na czynniki zewnętrzne powodujące zmiany w ekosystemach. Obejmują one zmiany klimatu, zasklepienie gleby, rozwój infrastruktury, inwazyjne gatunki obce, drapieżniki, kłusownictwo itp. Dlatego, jeżeli da się udowodnić, że rolnik lub właściciel lasu dołożył wszelkich starań do osiągnięcia celów i skorzystał ze wszystkich dostępnych zasobów, nie powinno się go obwiniać za to, że pewnych celów nie udało się zrealizować.

STRATEGIA OD POLA DO STOŁU - Rolnicy są pierwszymi producentami żywności i - wraz ze swoimi spółdzielniami - pierwszoplanowymi bohaterami tworzącymi bardziej zrównoważony system żywnościowy. Wnioski legislacyjne wynikające z tej strategii powinny przyczynić się do poprawy aktualnej niekorzystnej sytuacji konkurencyjnej, która wynika z metod produkcji stosowanych poza UE, oraz do ochrony wysokich norm europejskich, które znajdują uznanie na arenie międzynarodowej.

„My, rolnicy i spółdzielnie rolnicze, powinniśmy uzyskać odpowiednie narzędzia oraz pewność polityczną, by móc przeprowadzić inwestycje niezbędne z punktu widzenia handlu wewnątrzunijnego i zewnętrznego. Nie chodzi tylko o wsparcie finansowe UE dla inwestycji, ale również o stworzenie klimatu inwestycyjnego umożliwiającego ich realizację. Europejscy rolnicy i ich spółdzielnie potrzebują alternatywnych technologii, lepiej funkcjonującego, bardziej sprawiedliwego łańcucha żywnościowego oraz ściślejszego powiązania z konsumentami. Spółdzielnie należące do rolników są najlepszymi partnerami tych inwestycji.” - stwierdził przewodniczący Cogeca, Ramon Armengol.

W związku z tym europejscy rolnicy i spółdzielnie rolnicze wzywają Komisję Europejską do zapewnienia, aby przyszłym celom strategii „Od pola do stołu” towarzyszyła kompleksowa, wstępna ocena skutków obejmująca sektor użytkowania gruntów oraz właściwe konsultacje z odpowiednimi zainteresowanymi stronami. Jest to szczególnie istotne w przypadku stosowania środków ochrony roślin, sprzedaży środków przeciwdrobnoustrojowych, stosowania nawozów i przepisów dotyczących dobrostanu zwierząt. Proponując cele w zakresie produkcji ekologicznej, Komisja musi uwzględnić skumulowane skutki społeczne i gospodarcze zwyczajowo niższych plonów w tym segmencie produkcji, realia rynkowe oraz spadek plonów konwencjonalnych ze względu na brak niezbędnych narzędzi. W świetle tych kwestii, jesteśmy rozczarowani, że powołanie unijnego obserwatorium bezpieczeństwa żywnościowego nie znalazło się w komunikacie.

Bardzo duże znaczenie ma promowanie zbilansowanej diety i konsumpcji zdrowej żywności pochodzenia roślinnego i zwierzęcego. Europejska społeczność rolnicza popiera wszelkie środki, które zachęcą konsumentów do wprowadzenia zmian w ich sposobie żywienia, które wpłyną na poprawę ich zdrowia. Dlatego też wszelkiego rodzaju systemy oznaczania wartości odżywczej i wytyczne żywieniowe powinny opierać się na solidnych podstawach naukowych oraz unikać rozwiązań uproszczonych, które czasem mogą wprowadzać w błąd. W związku z tym, tego typu inicjatywy powinny uwzględniać ogromne znaczenie wartości odżywczej produktów rolnych, w tym produktów pochodzenia zwierzęcego, których wkładu w zdrową dietę nie można lekceważyć.

Kluczowe znaczenie ma również przejrzystość, zwłaszcza w odniesieniu do pochodzenia żywności.

WPR - Jak potwierdzono w opublikowanym dzisiaj wewnętrznym dokumencie analitycznym Komisji, WPR tworzy odpowiednie ramy wspierające ambicje przyjęte na szczeblu UE. Płatności WPR oraz kryteria ustanowione w ramach zasady warunkowości (integrowana ochrona roślin, dobrostan zwierząt, bezpieczeństwo żywności, stosowanie środków przeciwdrobnoustrojowych, elementy krajobrazu itd.) dotyczą 6,5 mln rolników. Jest to dowodem na to, że WPR ma największy potencjał do wpłynięcia na decyzje przez nich podejmowane. Cele wyznaczone przez państwa członkowskie w ramach planów strategicznych WPR powinny to wziąć pod uwagę i nie tylko realizować ambicje Europejskiego Zielonego Ładu, lecz także uwzględnić to, co już zostało osiągnięte. Na przykład od lat dziewięćdziesiątych XX wieku rolnictwo europejskie ograniczyło emisje gazów cieplarnianych o ponad 20%, zwiększając jednocześnie produkcję o 25%.

Dalszych informacji udzielają:

François Guerin
Starszy doradca ds. polityki
francois.guerin@copa-cogeca.eu

Ksenija Simovic
Specjalistka ds. komunikacji
Tel. kom. + 32 473 66 3071
ksenija.simovic@copa-cogeca.eu

CDP(20)3401:1
